

گزارش مختصر خانم دیبورا لاینز نماینده خاص سرمنشی ملل متحد برای افغانستان به شورای امنیت ملل متحد

[طوریکه ارائه شد]

۲۵ جون ۲۰۲۰

خانم رئیس،

اعضای شورای امنیت،

خرسند هستیم که امروز از کابل به شما سخنرانی می‌کنم. واقعاً جای افتخار است که به عنوان نماینده خاص سرمنشی ملل متحد برای افغانستان و رئیس یوناما ایفای وظیفه می‌کنم. این جای بس افتخار است. من وظیفه خود را در یک مقطع مهم – و به گفته‌ی بعضی‌ها در مقطع تاریخی – در افغانستان آغاز کردم.

در جریان ماه‌های نخست، من با تعدادی از افراد ذیصلاح از قشر سیاسی و جامعه مدنی ملاقات نمودم. همه آنها یک پیام واضح داشتند که: اکنون فرصت ویژه برای افغانستان مساعد شده تا صفحه را ورق زده و بعد از چهار دهه جنگ، آینده‌ی روشن تر و با ثبات را رقم بزنند. و اکثر [کشورها] آماده هستند از آنها حمایت کنند. به رغم آن، طوریکه همه می‌دانیم، این امیدواری هنگامی پدیدار می‌شود که شیوع جهانی و بی سابقه ویروس [کرونا] اکثر دستاورد های اجتماعی-اقتصادی را که با مشکلات کسب شده اند، تهدید می‌کند.

خانم رئیس،

افغانستان در سال‌های اخیر پیشرفت‌هایی چشمگیری کسب کرده است. قوت و جرات جوانان این سرزمین مرا شگفت زده کرد. در طول سه سال ماموریتم به عنوان سفیر کانادا، من با جوانان زیادی ملاقات کردم که الهام بخش بودند و اکنون خوشحال هستیم که با آنها در موقف‌های جدید شان به عنوان رهبران حکومت و جامعه مدنی مجدداً به تماس می‌شوم. برایم جای افتخار است که امروز از دو تن آنها می‌شنوم: سفیر راز که از قبل در نیویورک جا برای خود باز کرده و خانم اکبر، رئیس کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان که اخیراً نشستی را در مورد اشتراک زنان در فعالیت‌های صلح‌مستتر با وی به پیش بردم. سفیر راز و رئیس اکبر بخشی از این نسل جدید بوده و متعهد به ایجاد یک کشور صلح‌آمیز و خودکفا می‌باشند تا در آن حقوق بشر برای همه مورد احترام قرار گیرد. علاوه بر اینکه آنچه دیدم مایه‌ی شفقتی من شد، من بیشتر متعهد شدم تا از آواز و جایگاه خود برای موفقیت آنها، موفقیت حقوق بشر و موفقیت حقوق زنان استفاده نمایم و این‌ها را در محراق فعالیت‌های خود در افغانستان قرار دهم.

دستاورد بزرگ دیگری که در سال‌های اخیر کسب شده و مشخصاً محسوس است، همانا آزادی و تحرک سکتور رسانه‌ها می‌باشد. افغانستان یکی از خطرناک‌ترین کشورها برای خبرنگاران محسوب می‌شود ولی با آنها، خبرنگاران به انجام مسئولیت‌های اساسی‌شان که پاسخگو قرار دادن افراد با صلاحیت است، ادامه می‌دهند. آنها نیز الهام بخش می‌باشند.

افغانستان در راستای بهبود بخشیدن وضعیت زندگی اکثر شهروندان کشور طی دو دهه‌ی اخیر نیز دستاورد های ملموسی داشته است. مرگ و میر مادران طی ۱۵ سال الی ۶۶ درصد کاهش یافته و مرگ و میر اطفال به نصف رسیده است. گسترش عرضه‌ی خدمات صحت عامه در این مدت تقریباً دو برابر شده است. پیشرفت های صورت گرفته است. از این حقایق نمی توان چشم پوشی کرد.

خانم رئیس،

باوجود آن، من میدانم که این دستاورد ها به سختی کسب شده و شکنند می باشند. تعداد زیادی افغان ها هنوز هم برای زنده ماندن، روزمره با مشکلات مواجه هستند. و هنگامی که در مورد تلفات ملکی صحبت می کنیم، افغانستان کماکان یکی از مرگبار ترین کشور های دنیا می باشد. توافقنامه [صلح] میان ایالات متحده و طالبان و متعاقباً کاهش خشونت ها وقفه‌ی کوتاهی را در کشتار افراد به وجود آورد. حملات عمدی اخیر بالای تاسیسات صحتی در شرایطی که نیاز بود تا تمام افراد و منابع روی مبارزه با شیوع کووید - ۱۹ متمرکز باشند، از همه فاحش تر بود. حمله اخیر مورخ ۱۲ می بالای بخش ولادی در غرب کابل بیشتر از همه وحشتناک بود و وضعیت رقت باری را به میان آورد. [در این بخش شفاخانه] دقیقاً لحظاتی رقم می خورد که به طفل زندگی بخشیده می شود. عاملین این رویداد باید شناسائی و به عدالت کشانیده شوند.

من در مورد تهدید توسط شاخه خراسان دولت اسلامی علیه افراد ملکی نیز عمیقاً نگران می باشم. این مسئله یک بار دیگر از طریق حمله انتحاری اخیر در ولایت ننگرهار در مراسم فاتحه به نمایش گذاشته شد که باعث کشته شدن ۲۹ تن و مجروحیت تعداد زیادی دیگر گردید.

افغانستان کماکان به عنوان مرگبار ترین کشور برای اطفال باقی ماند. تنها در سال گذشته، ۸۷۴ طفل جان های شان را از اثر درگیری ها از دست دادند و تعداد زیاد دیگر آنها مجروح شدند. باعث غمگینی ام می شود وقتی می گویم که تعداد اطفالی که مکتب نمی روند، کاهش نیافته است. برعکس، تعداد اطفالی که مکتب نمی روند، طی هشت سال گذشته افزایش یافته است. هرگاه دعایی برای صلح صورت می گیرد، بدون شک در برگیرنده ندای اطفال نیز خواهد بود.

افغانستان همانند سایر کشورها از فساد رنج می برد و این مسئله باعث خدشه دار شدن اعتماد مردم و جامعه مدنی شده و آتش درگیری های فعلی را مشتعل تر می سازد. به رغم پیشرفت های حاصله طی سال های اخیر در عرضه‌ی اصلاحات در [مبارزه با] فساد، این دستاورد ها در سال گذشته بطی شده و اصلاحات ساختار های کلیدی به شمول ایجاد کمیسیون مستقل مبارزه با فساد که نهایت مهم می باشد، نادیده گرفته شده است. فرهنگ مشهود معافیت از مجازات برای چهره های سیاسی مطرح کماکان یک نگرانی عمده باقی مانده است. روی این ملحوظ، پیشرفت های بیشتر در امر مبارزه با فساد مهم می باشد چنانچه کنفرانس همکاری های افغانستان در سال ۲۰۲۰ نزدیکتر می شود.

این چالش های پیچیده فراراه کشور به شمول بحران بشری و صحتی ناشی از کووید - ۱۹ بیشتر از هر وقت دیگر نیازمند رهبری مصمم و متحد می باشد. به همین ارتباط، من از توافق سیاسی میان رئیس جمهور غنی و داکتر عبدالله که بیانگر عزم و تعهد شان مبنی بر مقدم شمردن ملت است، استقبال می کنم. با توجه به اراده‌ی همکاری، توقع دارم که طی چند روز آینده اعلان کابینه فراگیر و تشکیل ساختار همه شمول صلح را بشنوم.

خانم رئیس،

به رغم این همه چالش های متعدد، اکنون زمان حمایت دوامدار و قوی از افغانستان می باشد. از آنجائیکه ما در حال عبور از نیمه‌ی دهه تحول در افغانستان هستیم، ما وارد آنچه که مهمترین قسمت این مرحله محسوب می شود، می شویم چنانچه هر

دو طرف گفتگو کننده صلح به سوی راه حل سیاسی جدید و دوامدار در حرکت هستند که این راه حل باید دستاورد های گذشته را حفظ نموده و تهداب یک آیندهی مرفه تر را بگذارد.

من محتاطانه خوشبین هستم که گفتگو ها میان هیئت های مذاکره کنندهی جمهوری اسلامی افغانستان و طالبان واقعاً طی چند هفته آینده در ماه جولای در دوحه آغاز شود. از آنجائیکه دو طرف برای آنچه که روند گفتگو های طولانی و پیچیده گفته می شود، آماده می شوند، من آنها را ترغیب نمودم تا انعطاف پذیری و دور اندیشی لازم، تعهد برای صلح، و مهمتر از همه شفقت برای مردم را از خود نشان دهند چنانچه این مولفه ها برای پایان بخشیدن موفقیت آمیز این گفتگو ها ضروری خواهند بود.

اعلان رسمی آتش بس سه روزه در ایام عید توسط طالبان و دولت مورد استقبال قرار گرفت و منتج به کاهش چشمگیر در میزان خشونت ها شد. طوریکه مستحضر هستید، کاهش خشونت ها برای ایجاد فضای مناسب به منظور گفتگوهای صلح و بالآخره زمینه سازی برای آتش بس دائمی بسیار ضروری می باشد. بنابراین، در این مقطع زمانی برای تمام کشور هایی که از صلح حمایت می کنند، الزامی است تا از نفوذ شان استفاده کرده و کاهش خشونت ها را تقاضا نمایند.

خانم رئیس،

باوجود این همه، من خوشبینانه می خواهم تعهد هر دو طرف را در مورد موضوع چالش برانگیز اخیر که رهائی زندانیان می باشد، برجسته سازم. این یک اقدام مهم برای اعتماد سازی می باشد که حرکت به سوی گفتگو ها را آغاز کرده است. اکنون که با شما صحبت می کنم، ما در مرحلهی نهائی قرار داریم و لازم به یادآوریست که هر دو طرف توافق نموده اند که گفتگو ها در جریان هفته ای که روند رهائی زندانیان تکمیل شد، آغاز خواهد گردید. با آنهم، این امر باید متناسب با کاهش خشونت ها باشد.

می خواهم از دولت های ایالات متحده، قطر و تعدادی از همکاران منطقوی برای تلاش جهت آماده ساختن طرف ها تا این سرحد، استقبال می کنم؛ و همه ما در انتظار آغاز رسمی گفتگو ها هستیم. ملل متحد در صورت نیاز، آمادهی حمایت از این گفتگوهای مستقیم می باشد و با هر دو طرف در تماس بودم تا نیازمندی های شان برای حرکت به جلو را شناسائی و آن را مورد رسیدگی قرار دهند. اکنون ما از نزدیک با شماری از کشور ها کار می کنیم تا در صورت ضرورت، شبکه حمایتی را برای گفتگو ها و طرف های گفتگو ایجاد نمائیم.

طوریکه همه می دانیم، بهترین فرصت برای راه حل دوامدار در اجماع گسترده نهفته است که منعکس کننده خواست ها و نگرانی های تمام شهروندان می باشد. ما درک می کنیم که اکنون هر دو طرف با جناح های مختلف به تماس شده و خواهان دیدگاه های شان در مورد صلح می باشند. این واقعاً نهایت مهم است که ساختار فراگیر برای گفتگوهای صلح طرح گردد تا زمینه برای اشتراک و سهمگیری معنی دار زنان، جوانان، اقلیت ها و قربانیان جنگ فراهم شود. همچنان، نهایت ضروری است که حقوق قربانیان در جریان گفتگو ها مورد رسیدگی قرار گرفته و رویکرد ها برای مصالحه در نظر گرفته شود.

خانم رئیس،

اجازه دهید تا شاخص امیدوار کنندهی دیگر برای صلح را برجسته سازم. من تعهد قوی را از جانب کشور های منطقه در خصوص حمایت از افغانستان در راستای تلاش برای راه حل صلح آمیز دیدم و شنیدم. سهمگیری فعال و حمایت منطقه از روند صلح ضروری خواهد بود زیرا علاوه بر افغان ها، این کشور ها نیز از صلح و ثبات نهایت بهره خواهند برد. من تا حال نشست های متعدد با همکاران منطقه و فراتر از آن داشته ام و مطمئن هستم که با هم می توانیم فضای موثر را برای روند صلح ایجاد نمائیم. چنانچه که افغانستان در حال حرکت به سمت یک دورهی جدید ثبات و خودکفائی بیشتر است، حمایت منطقه برای پیشرفت اقتصادی قوی و همچنان اتصال و همکاری های تجاری موجود می باشد.

خانم رئیس،

در عین زمانی که صلح از افق بیرون میاید، کووید - ۱۹ بالای زندگی روزمره افغان ها سایه افکنده است. تحت رهبری دولت افغانستان، ملل متحد از اقدامات هماهنگ برای مبارزه با این وباء حمایت می کند. این تدابیر شامل ایجاد مجموعه‌ای از لابراتوار ها در سراسر کشور و عرضه‌ی تجهیزات محافظتی شخصی برای کارمندان صحت وزارت صحت عامه می شود.

متأسفانه، طوریکه در اکثر بحران ها اتفاق می افتد، زنان و دختران به گونه نامتناسب متأثر شدند: قرنطین باعث محدودیت بیشتر تحرک شان شده و ریسک خشونت های خانوادگی را بیشتر می سازد. همکاران ملل متحد به عرضه‌ی خدمات برای جلوگیری از خشونت های جنسی و جنسیتی ادامه می دهند و از بهداشت باروری حمایت می کنند.

با توجه به میزان بحران و پیامد های جدی اقتصادی، پلان رسیدگی بشردوستانه مورد بازنگری قرار گرفت تا نیازمندی های کووید - ۱۹ برای سال ۲۰۲۰ در آن نظر گرفته شود که بیانگر افزایش در تعداد افراد نیازمند می باشد. در مجموع، همکاران بشردوستانه به ۱.۱ میلیارد دلار نیاز دارند تا مساعدت های عاجل بشردوستانه را فراهم نمایند. من از مساعدت های قبلی ابراز قدردانی می نمایم و روی همکاری های سخاوتمندانه جامعه جهانی حساب می کنم تا زمینه را برای ما فراهم سازد که این مسئولیت ضروری را همراه با دولت افغانستان به پیش ببریم.

خانم رئیس،

چندین هفته قرنطین، کاهش فعالیت های اقتصادی و نبود وجوه مالی تأثیرات اجتماعی - اقتصادی عمیق و دراز مدت از خود به جا خواهد گذاشت. افغانستان با چالش هولناک جستجو برای حمایت مالی جهانی در مقطع زمانی که سردرگمی مالی بی پیشینه منجمله در اکثر کشور های تمویل کننده جریان دارد، مواجه است. روی این ملحوظ، ما از نزدیک با دولت افغانستان و دولت فنلند کار می کنیم تا برای کنفرانس همکاری های بعدی و کسب مساعدت ها برای منابع دوامدار برای آینده‌ی افغانستان آمادگی گرفته شود. من خواهان سهمگیری قوی تمام نهاد های ذیدخل در آمادگی ها برای این کنفرانس هستم تا افغانستان را کمک کنیم که دستاوردهای گذشته را در این چشم انداز صلح به آینده انتقال دهند.

باوجود آن، وبای جهانی چالش های ویژه را در برابر فعالیت های ما نیز ایجاد کرده و توانائی های ما در جهت انجام تمام وظایف را محدود ساخته است. از این جهت، ما یک سلسله اقدامات را به منظور حفظ صحت و سلامت کارمندان خویش روی دست گرفتیم و در عین زمان به اجرای فعالیت ها و برنامه های ضروری خویش در سراسر کشور ادامه می دهیم. البته که این فعالیت ها شامل تلاش های جدی در رابطه به گفتگو های صلح، تلاش های جدی در کار با دولت افغانستان در راستای مقابله با کووید، و ادامه‌ی فعالیت های معیاری حقوق بشری ما می شود. باوجود آن، قرنطین کارمندان داخلی و اختلال در سفر های بین المللی تعداد زیادی از همکاران ما را متأثر ساخت و من از دولت هاییکه زمینه را برای سفر های نوبتی کارمندان ضروری مساعد ساختند و اخیراً ما را در قسمت انتقال صحت همکاری کردند، نهایت سپاسگذار می باشم. یک بار دیگر به زبان ساده می گویم که شما ما را کمک کردید تا زندگی افراد را نجات دهیم.

خانم رئیس،

در خاتمه، من یک بار دیگر تأکید می کنم که کووید فقط یک بحران صحت نیست؛ این یک بحران چند بعدی است که کشوری را که از قبل در وضعیت شکنند قرار دارد، متأثر می سازد. با کار مشترک می توانیم بالای کووید فائق آییم و افغانستان را در آغاز روند نوپای صلح کمک کنیم تا اینکه شهروندان آن بالآخره به صلح دوامدار که مستحق آن هستند، دست پیدا نمایند.

ملل متحد در این چالش بی پیشینه و امیدواری شکنند کماکان در کنار مردم افغانستان باقی خواهد ماند. من افتخار می کنم که در این همکاری های دوامدار در ماه های مهم که در پیشرو است، سهم دارم. در حالیکه مردم افغانستان آیندهی خویش را در جاده طولانی صلح رقم می زنند، در انتظار رهنمائی، حمایت و اتحاد این شورا هستند.

تشکر از شما .

* * *

یوناما، مطابق به دستور کار خود به عنوان یک ماموریت سیاسی که در میان سایر خدمات کلیدی، مساعی جمیله به خرج می دهد، مردم و حکومت افغانستان را همکاری می کند. مساعی جمیله اقدامات دیپلماتیک است که ملل متحد به گونه عامه یا خصوصی و با بهره گیری از استقلالیت، بیطرفی و صداقت خود برای جلوگیری از بروز، تشدید و یا گسترش منازعات روی دست می گیرد. یوناما در روند صلح و مصالحه همکاری می کند؛ حقوق بشر به شمول محافظت افراد ملکی در درگیری های مسلحانه را نظارت کرده و آن را ترویج می بخشد؛ حکومتداری خوب را تعمیم می بخشد؛ و همکاری های منطقوی را تشویق می کند. این نمایندگی ملل متحد کمک های جامعه جهانی را نیز برای توسعه افغانستان هماهنگ می کند.